

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY PORĄBKA NA ROK 2006.

Stanowiący część strategu integracji i polityki społecznej.

**Alkohol stanowi jedno z najistotniejszych zagrożeń dla
zdrowia obywateli Unii Europejskiej:**

1. Istotne jest całe spectrum problemów alkoholowych, które przekłada się na straty ekonomiczne,
2. Należy dbać o ograniczenie dostępności alkoholu zwłaszcza dla ludzi młodych,
3. Dążyć do ograniczenia szkód związanych z wypadkami spowodowanymi przez pijanych kierowców.

**ZAŁOŻENIA NARODOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH
ALKOHOLU W LATACH 2006- 2010:**

Priorytet: Zmniejszenie odsetka pijącej i upijającej się niepełnoletniej młodzieży.

Główne problemy związane z alkoholem:

- 1) Szkody spowodowane alkoholem u osób nieletnich,
- 2) Szkody spowodowane alkoholem u osób uzależnionych,
- 3) Destrukcja życia rodzinnego,
- 4) Destrukcja dzieci z rodzin alkoholowych,
- 5) Zagrożenia spowodowane przez nietrzeźwych na drogach,
- 6) Nietrzeźwość w środowisku pracy.

Główne założenia:

- 1) Prowadzenie wczesnej interwencji wobec osób nadużywających alkoholu,
- 2) Zapewnienie szerokiej edukacji społecznej,
- 3) Ochrona konsumenta poprzez informowanie o szkodliwości alkoholu,
- 4) Tworzenie stref wolnych od alkoholu- szkoła, miejsce pracy, świetlica, klub.

Uzupełnienie Lokalnej Diagnozy Problemów Alkoholowych GMINY PORĄBKA o aktualne dane zebrane z lat(2004,2005).

Najważniejsze problemy wynikające ze spożywania i nadużywania alkoholu w Polsce :
(Profilaktyk)

1. Samo niszczenie osób uzależnionych od alkoholu (w Polsce żyje około 800 tysięcy osób uzależnionych od alkoholu, jest to choroba społeczna, której konsekwencje dotyczą również członków rodzin i środowisko społeczne).

2. Szkody zdrowotne u osób dorosłych nadużywających alkoholu (ok. 1,5- 1,8 miliona pacjentów leczących się z powodu różnych chorób poważnie nadużywających alkoholu).

3. Szkody występujące u młodzieży nadużywającej alkoholu (ok. 20% polskich nastolatków nadużywa alkoholu w sposób przynoszący poważne szkody dla ich rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego). Najnowsze badania z 2004r. pokazują, że nastąpiło zmniejszenie używania substancji psychoaktywnych lub zahamowanie wzrostu ich spożycia, zmalało też picie piwa oraz udział młodych ludzi w narkotykowych imprezach towarzyskich. Niepokojącym jednak zjawiskiem jest wzrost spożycia alkoholu wśród dziewcząt, które w 2004r.

„przegoniły” chłopców w picciu alkoholu i paleniu tytoniu (badania prowadzone przez Pracownię PRO-M Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie).

4. Przemoc domowa i inne szkody w rodzinie z problemem alkoholowym (ok 3 do 4 milionów osób żyje w" rodzinach, w których z powodu powtarzającej się nietrzeźwości dochodzi do przemocy, zaniedbań, ubóstwa, demoralizacji, 3/4 żon alkoholików doznaje przemocy, około 60% pacjentów leczenia odwykowego podaje, iż ma poważne problemy związane ze stosowaniem przemocy wobec swoich najbliższych, co czwarty z nich przyznaje się do stosowania przemocy fizycznej wobec swoich dzieci. Z danych Ogólnopolskiego Pogotowia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „ Niebieska Linia” wynika, że w 2004r. prawdę 40% zgłaszanych przypadków przemocy domowej związanych było z nadużywaniem przez sprawcę alkoholu). Fakt ten potwierdzają również dane zebrane z terenu Gminy Porąbka przez Komisariat Policji w Kobiernicach.

5. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy.

6. Przestępstwa i wykroczenia popełniane przez osoby nietrzeźwe, zwłaszcza na drogach. Każdego roku policja zatrzymuje ponad 150 tysięcy nietrzeźwych kierowców. W wypadkach, w których biorą udział nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego, ginie około tysiąc osób, a 10 tysięcy zostaje rannych.(Rekomendacje PARPA Warszawa 2005r.)

7. Łamanie prawa związanego z handlem napojami alkoholowymi. Nader często spotykamy się z łamaniem prawa w tym obszarze. Wymienić należy tutaj: zakłócanie porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, sprzedaż alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym lub na kredyt. Problemy te jednak wciąż traktowane są na „marginesie prawa”, gdzie materiał dowodowy musi być bardzo wyczerpujący, a w rezultacie uzasadnienia sądowe sprowadzają się do małej szkodliwości czynu.

Problemy alkoholowe w województwie śląskim

Informator Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia.

1. Nadużywanie alkoholu przez dorosłych,

2. Picie alkoholu przez dzieci i młodzież.

Problemy alkoholowe w województwie śląskim są powszechnie spostrzegane jako jedne z najważniejszych zagrożeń społecznych obok biedy, bezrobocia, zaniedbywania rodziny i przestępczości.

Problemy alkoholowe Gminy Porąbka - podobne są do tych występujących zarówno w skali całego kraju, jak również województwa śląskiego, różnią się jedynie rozmiarem i intensywnością. Nie mniej jednak stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania całej społeczności lokalnej.

Cytując za dokumentem **Strategii Integracji Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Porąbka na lata 2005- 2010**. „Gmina Porąbka może uchodzić za wolną od problemu alkoholizmu. Spośród 1430 benincjentów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2004 roku tylko 68 osób ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym. Zważywszy na proporcję z jaką tu mamy do czynienia, można *by* stwierdzić, że zjawisko alkoholizmu nie jest problemem dominującym. Niemniej jednak nie można bagatelizować tych danych i oceniać zjawiska w takim ujęciu. Jeśli bowiem 68 osób stara się o pomoc, tłumacząc swoją trudną sytuację problemem alkoholowym, to należy wziąć pod uwagę przy tej okazji również hipotetycznie złą sytuację ich rodzin, a wtedy liczba osób uzależnionych od wsparcia z systemu pomocy ulegnie zwiększeniu”.

Stan zasobów w ludziach w zakresie profilaktyki uzależnień:

Liczba mieszkańców Gminy stan na 30.09.2005r.

Ogółem. 14.822- w tym;

Bujaków- 2.156

Czaniec- 5.502

Kobiernice- 3.323

Porąbka- 3.841

Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach stan na 30.09.2005r.

Szkoły Podstawowe; 1.077 uczniów

Gimnazja; - 611 uczniów,

Nauczyciele: - 184

Ogółem: 1.688 uczniów, 184 nauczycieli.

Z danych uzyskanych od pedagogów szkolnych, jak również osób zajmujących się bezpośrednio problemami wychowawczymi występującymi w szkołach można stwierdzić iż około 5% uczniów sprawia szczególne trudności wśród których można wymienić: palenie papierosów, picie alkoholu, wywoływanie bójek, stosowanie agresji, wagarowanie, kradzieże. Istnieje również liczna grupa uczniów, która przejawia problemy wychowawcze wynikające z ciężkiej sytuacji rodzinnej (np. niska frekwencja, niedożywienie, brak higieny osobistej) czego powodem może być również choroba alkoholowa członka rodziny).

We wszystkich szkołach prowadzona jest działalność profilaktyczna dostosowana do indywidualnych potrzeb szkolnych programów profilaktyczno-wychowawczych. szkolona jest również kadra nauczycielska w zakresie profilaktyki uzależnień, problematyki uzależnień, postępowania w przypadkach przemocy' rówieśniczej, stosowania określonych procedur naprawczych.

Rynek napojów alkoholowych stan na 30.09.2005r.

1. Sklepy ze sprzedażą napój ów alkoholowych - **52**

2. lokale gastronomiczne ze sprzedażą napój ów alkoholowych - **28**

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada **188** mieszkańców

3. Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ostatnich latach - **0.**

4. Liczba wysłanych upomnień do sprzedawców w związku łamaniem prawa w roku 2005- 2 ,
5. Liczba wręczonych Żółtych Kartek Ostrzegawczych za sprzedaż alkoholu osobom „nieletnim”: **9 - eksperyment badawczy w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Alkohol- nieletnim dostęp wzbroniony!”**.
6. Liczba wręczonych Certyfikatów Rzetelnego Sprzedawcy : **14** - w ramach tej samej ww., kampanii.

Stan problemów alkoholowych

1. Dane liczbowe zebrane z Policji za okres 2004 roku.

- Podejrzani o znęcanie się nad rodziną **8-** pod wpływem alkoholu- 7,
- Liczba interwencji domowych **136** pod wpływem alkoholu 88,
- Liczba osób dorosłych podejrzanych o popełnienie przestępstw **39-** pod wpływem alkoholu **20**,
- Do Sądów Grodzkich skierowano **10** wniosków w związku z wykroczeniami przeciwko bezpieczeństwu na drogach z alkoholem **4**, przeciwko porządkowi publicznemu **19** w związku z alkoholem **6**,
- Liczba wypadków drogowych **8-**pod wpływem alkoholu **0**,
- Liczba nieletnich podejrzanych o przestępstwa **6-**pod wpływem alkoholu **0**,
- Liczba nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu **0**,
- Ilość zatrzymanych nietrzeźwych kierowców **11**.

2. Dane liczbowe za okres od 01 stycznia do 24.10.2005 roku.

- Podejrzani o znęcanie się nad *rodzina* **9-** pod wpływem alkoholu **9**.
- Liczba interwencji domowych **142-** pod wpływem alkoholu **86**.
- Liczba osób dorosłych podejrzanych o popełnienie przestępstw **76-** pod wpływem alkoholu **27**.
- Do Sądów Grodzkich skierowano **13** wniosków w związku z wykroczeniami przeciwko bezpieczeństwu na drogach, z alkoholem **3**. przeciwko porządkowi publicznemu **1-** w związku z alkoholem **1**,
- Liczba wypadków drogowych **4** w związku z alkoholem **0**.
- Liczba osób nieletnich podejrzanych, o popełnienie przestępstw **2-**w związku z alkoholem **0**,
- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu **0**,
- Liczba nietrzeźwych kierowców **17**.

Liczba osób przyjętych do Izby Wyrzeźwieli:

w roku 2004- **62**

do 30.09.2005- **57**

Liczba wniosków skierowanych do GKRPA:

w roku 2004- **15**

do 31.10.2005-**20**

Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rodzinnego:

w roku 2004- **9**

do 31.10.2005- **6**

Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym:

w roku 2004- **129**

do 31.10.2005-**86**

Liczba porad psychologicznych:

w roku 2004- **98**

do 31.10.2005-**83**

Liczba porad prawnych:

w roku 2004- **226**

do 31.10.2005-**178**

Liczba osób z pełną dokumentacją w Przychodni Profilaktyki i Leczenia

Uzależnień Bielsko- Biała ul. Mostowa 1.

w roku 2004- **17**

do 30.09.2005r.- **17**

Liczba osób pozostających w leczeniu Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień

oraz Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych w Bielsku Białej.

w roku 2004- **15**

do 31.08.2005r.-**12**

Liczba rodzin objętych pomocą GOPS:

w roku 2004- 476 w tym z powodu alkoholu: **68**

do 30 czerwca 2005- 329 w tym z powodu alkoholu: **52**

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej, naprawczej na terenie Gminy Porabka.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce,
1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Pełnomocnik Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Punkt Pomocy Rodzinie dla Osób Uzależnionych, Szkodliwie Pijących, Członków ich rodzin, oraz Ofiar Przemocy Domowej,
4. Grupa Edukacyjno- Terapeutyczna Dla Osób Uzależnionych i Szkodliwie Pijących,
5. Grupa Wsparcia dla Osób Współuzależnionych, Ofiar Przemocy,
5. Komisariat Policji,
6. Szkoły Podstawowe i Gimnazja,
7. Gminny Ośrodek Kultury i Wiejskie Domy Kultury,
8. Świetlice Środowiskowe- Integracyjne,
9. Świetlice działające przy OSP,
10. Parafie, Stowarzyszenia Katolickie, Zespoły Charytatywne, OAZY, Katolickie Kluby Pracy,
11. Poradnie , lekarze i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej,
12. Stowarzyszenie „ Być Razem"
13. Ochotnicza Straż Pożarna
14. ZHP
15. Towarzystwo Miłośników Ziemi Żywieckiej, oraz Miłośników Porąbki,
16. Ludowe i Parafialne Kluby Sportowe.

Cele szczegółowe programu wskazane w strategii problemów społecznych Gminy Porabka na lata 2005- 2010:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują^,
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych,
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem.
3. Wdrożenie stosownych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Zwiększenie świadomości osób młodych odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek.
7. Podjęcie działań w kierunku pozyskania wykwalifikowanej kadry do pracy w świetlicach, klubach z młodzieżą uzależnioną.
8. Podjęcie działań w kierunku organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży uzależnionej.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadania te zostały zapisane w art. 4 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tekst jednolity Dz.U.2002r. Nr 147, póź 1231 z późniejszymi zmianami. Dokumentem- który oprócz ustawy stanowi prawną podstawę działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzący w skład strategii problemów społecznych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Program ten, to ściśle powiązany ze sobą układ zależności wynikający bezpośrednio z nałożonych na samorząd lokalny obowiązków, potrzeb i możliwości jakie w tym zakresie występują. Program na 2006r. jest: kontynuacją przyjętych już wcześniej zadań poszerzonych o nowe pomysły i rozwiązania. Ocena problemu alkoholowego w Gminie Porąbka ujęta w strategii problemów społecznych na lata 2006-2010 pokazuje, iż podejmowane do tej pory przez samorząd lokalny działania w tej materii były w dużej mierze trafione. Na tej podstawie można również stwierdzić, że cały czas kształtuje się lokalna polityka wobec alkoholu, która znajduje swoje odniesienie w podejmowanych staraniach na rzecz zmniejszenia przykrych skutków szeroko pojętego problemu alkoholowego.

ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2006 ROK.

Zad.I. Zwiększenie Dostępności Pomocy Terapeutycznej I Rehabilitacji Dla Osób Uzależnionych I Współuzależnionych Od Alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu występuje u około 800 tys. osób w Polsce i jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Gmina Porąbka w swych zasobach nie posiada profesjonalnej Poradni! Leczenia Uzależnień, ani też Szpitala Odwykowego, dlatego należy zapewnić naszym mieszkańcom dostęp do najbliższej położonych tego typu placówek, które będą świadczyć usługi terapeutyczne na odpowiednim poziomie. Aby to zadanie było zrealizowane, a nasi pacjenci otrzymali właściwą pomoc, musimy brać udział w dofinansowaniu działalności tychże ośrodków, a także zakupywać konieczne usługi nie mieszczące się w kontraktach NFZ. Na poziomie lokalnym natomiast mieszkańcy mają do dyspozycji zajęcia grupy edukacyjno- terapeutycznej dla osób uzależnionych, jak również grupę wsparcia dla osób współuzależnionych, pomoc prawną, psychologiczną i informacyjną.

Sposób realizacji:

1. Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego (Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie- Porąbka ul. Rynek 4), który pełni rolę interdyscyplinarną, gdyż swym zasięgiem obejmuje szeroki zakres problematyki uzależnień, przeznaczony dla osób uzależnionych, współuzależnionych, oraz ofiar przemocy domowej.

Zadania Punktu:

- a) Nawiązanie życzliwego, nioceniającego kontaktu z klientem,
- b) Informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
- c) Motywowanie do leczenia,
- d) Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu - grupa wsparcia,

-9-

- e) Rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia, oraz informacji o możliwościach powstrzymania przemocy,
- f) Uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej.

W Punkcie Pomocy Rodzinie prowadzona jest działalność informacyjna, konsultacyjna, edukacyjna, prawna i psychologiczna. Tutaj następuje pierwsze nawiązanie kontaktu z

klientem, który w zależności od potrzeb zostaje skierowany do odpowiedniej placówki, lub też nadal prowadzony jest w Punkcie. (Real. Pełn- instr.terap, radca prawny, psycholog).

Działalność Punktu Pomocy Rodzinie skierowana jest do osób uzależnionych, szkodliwie pijących, członków ich rodzin, ofiar przemocy.

Przewidywany efekt działań: Punkt w Gminie jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób potrzebujących tego typu pomocy.

Miejsce realizacji- GOPS Porąbka, Punkt czynny dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

2. Finansowanie kosztów terapii prowadzonej podczas wyjazdowych sesji terapeutycznych prowadzonych przez Poradnię i Ośrodki Leczenia Uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych z terenu Gminy Porąbka.

Przewidywany efekt działań: Umożliwienie przejścia całego cyklu terapii osobom pozostającym w leczeniu.

3. Dofinansowanie kosztów ponadstandardowych usług leczniczych i psychologicznych, zakup tego rodzaju usług, a także ponoszenie wydatków związanych ze szkoleniem personelu pracującego w Poradni. Leczenia Uzależnień w Bielsku- Białej ul. Mostowa 1, Miejskim Ośrodku Terapii w Bielsku- Białej, a także Oddziale Leczenia Zespołów Abstynencyjnych Bielsko- Biała ul. K. Miarki 11, oraz Ośrodku Terapii i Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia Katowice- Skoczów. które świadczą usługi na rzecz mieszkańców Naszej Gminy. Przewidywany efekt działań: świadczona pomoc będzie specjalistyczna, osoby z terenu Gminy Porąbka nie będą miały problemów z przyjęciem do tychże placówek, co jest szczególnie ważne biorąc pod uwagę, iż Gmina Porąbka nie dysponuje taką możliwością leczenia i terapii.

4. Zawarcie porozumienia w sprawie dofinansowania ponadstandardowych usług leczniczych i psychologicznych świadczonych dla osób z Gminy Porąbka przez Izbę Wytrzeźwień w Bielsku- Białej.

Przewidywany efekt działań: świadczone usługi będą profesjonalne, osoby z terenu Gminy Porąbka będą przyjeżdżać do Izby Wytrzeźwień, co znacznie ułatwi pracę Policji i niejednokrotnie zapewni rodzinie bezpieczeństwo. Natomiast dane uzyskane z Izby uzupełnią informacje GKRPA w Porąbce niezbędne w pracy z klientami, jak również przy konstruowaniu programu.

5. Finansowanie opinii biegłych w przedmiocie ustalenia uzależnienia od alkoholu na wnioszek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. (Real. Pełn, biegły lekarz sądowy, psycholog.)

Przewidywany efekt działań: Profesjonalna diagnoza, zwiększenie liczby osób zdających sobie sprawę z własnego uzależnienia i leczących się.

6. Dalsza współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Porąbce, który obecnie jest jednym z realizatorów strategii integracji i polityki społecznej, oraz czuwa nad całokształtem działań dotyczących problemów społecznych. Wdrażanie przez pracowników socjalnych programu edukacyjno-informacyjnego dla klientów pomocy społecznej nadużywających alkoholu, motywowanie do podjęcia leczenia, zgłaszanie wniosków o wszczęcie postępowania do GKRPA w Porąbce.(Real. Pełn, Kierownik GOPS, prac. socjalni).

Przewidywany efekt działań: Udzielane klientom pomocy społecznej z problemem alkoholowym właściwego wsparcia i pomocy, oraz informacji w przypadku występowania uzależnienia, przemocy, zapobieganie marnotrawieniu środków finansowych.

7. Dalsza współpraca z kuratorami Sądu Rejonowego w Żywcu, pracujących na terenie Gminy Porąbka w obszarze problematyki uzależnień, przemocy. Przewidywany efekt działań: Edukacja społeczna, zwiększenie liczby osób leczących się z uzależnienia i identyfikujących się z chorobą alkoholową.

8. Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w programie pomagania, krótkiej interwencji i *wczesnej* diagnozy.(Real. Pełn, realizator).
do kogo **skierowane działanie:** Pracownicy służby zdrowia, policjanci, pracownicy socjalni, członkowie GKRPA nauczyciele, pedagodzy, pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Porąbce, trenerzy klubów sportowych.

Przewidywany efekt działań: Podniesienie kwalifikacji osób działających w obszarze problematyki uzależnień, profilaktyki, zapobiegania rozmiarom szkód spowodowanych piciem, narkomanią, przemocą, profesjonalność działań.

-11-

9. Kontynuacja działalności Grupy Edukacyjnej- Motywacyjnej dla osób szkodliwie pijących i uzależnionych Real. Pełn., Terapeuta).

Przewidywany efekt działań: Profesjonalna pomoc dla osób uzależnionych i szkodliwie pijących w sytuacji kryzysu, możliwość skorzystania z edukacji i specjalistycznej pomocy na terenie Gminy.

10. Wspieranie działań i współpraca z Grupą AA utworzoną przez osoby regularnie uczestniczące w zajęciach grupy edukacyjno- motywacyjnej w Porąbce.

Przewidywany efekt działań: Członkowie Wspólnoty Anonimowych Alkoholików będą mogli rozwijać i promować swoje działania, mając wsparcie ze strony władzy lokalnej.

11. Rozpatrywanie przez GKRPA wniosków o zastosowaniu leczenia odwykowego.

Przewidywany efekt działań: Zwiększenie liczby osób leczących się, pozostających w abstynencji ograniczenie przemocy występującej w rodzinach.

12. Dofinansowanie szkoleń, kursów, podnoszenia kwalifikacji osób, pracujących w obszarze problematyki uzależnień.

Przewidywany efekt działań: profesjonalność usług, coraz szersza wiedza na temat problemów społecznych i możliwości radzenia sobie z nimi.

Zad. II. Udzielanie Rodzinom, W Których Występują Problemy

Alkoholowe, Pomocy Psychologicznej, Prawnej, A W Szczególności Ochrony Przed Przemocą.

Sposób realizacji:

1. Działalność Punktu Pomocy Rodzinie- który pełni funkcję doradczą- miernującą, jak radzić sobie z danym problemem, a także gdzie uzyskać odpowiednią pomoc i schronienie.

Profesjonalne wsparcie dla ofiar przemocy domowej. Współpraca z Podbeskidzkim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Bielsku - Białej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku- Białej, Policją, Sądem, Prokuraturą (Real. Pełn- instr. terap. uzal.. psycholog, radca prawny).

Przewidywany efekt działań; specjalistyczna pomoc dla ofiar przemocy domowej, zmniejszenie szkód społecznych.

2. Spotkania Interdyscyplinarnego Zespołu d/s Przemocy w Rodzinie,

w skład którego wchodzi Kierownik GOPS, Pracownicy Socjalni, GKRPA, Pełnomocnik, Pedagodzy Szkolni, Kuratorzy Sądu Rodzinnego w Żywcu mający dozór na terenie Gminy Porąbka, Dzielnicy KP Kobiernice.

Zebrania odbywają się jeden raz na dwa miesiące i mają na celu wymianę informacji dotyczących zjawiska przemocy, oraz uzgodnienie planu naprawczego.

Przewidywany efekt działań: łatwiejszy przepływ informacji dotyczących sprawców i ofiar przemocy, skuteczniejsza pomoc, zapobieganie występowaniu przemocy domowej.

W dniu 21.11.2005r. wchodzi w życie Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. z 2005r. Nr 180. póź. 1493) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Art. 6 ust. 2 ww. ustawy, mówi:

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

3. Kontynuacja działalności Grupy Wsparcia Dla Osób Współzależnych. Do kogo skierowane działanie: Ofiary przemocy, osoby współzależne, osoby w sytuacji kryzysu.

Przewidywany efekt działań: Nabycie odpowiedniej wiedzy, oraz praktycznych umiejętności jak radzić sobie z istniejącymi trudnościami, wzmiana własnych doświadczeń.

4. Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie działań prowadzonych w obszarze przeciwdziałania przemoc w rodzinie, szkole, szczególnie w zakresie stosowania procedury Niebieskich Kart.

Do kogo skierowane działanie: pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele. członkowie GKRPA, kuratorzy, pracownicy służby zdrowia.

Przewidywany efekt działań: zwiększenie skuteczności i profesjonalności działań wobec przemocy.

Zad. III. Prowadzenie Profilaktycznej Działalności Informacyjnej I Edukacyjnej, W Szczegółności Dla Dzieci I Młodzieży.

Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania ryzykownych dla zdrowia zachowań, używania różnych substancji psychoaktywnych, podejmowania

wczesnych, ryzykownych kontaktów seksualnych. W związku z tym w profilaktyce rekomendowane jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki), należy również zwrócić uwagę aby projekty te nie koncentrowały się wyłącznie na osłabieniu ryzyka, lecz również na wspieraniu czynników chroniących, zwłaszcza na kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowania nauką szkolną, kształtowaniu zainteresowań, rozwoju skłonności do respektowania norm i wartości, oraz wspieraniu praktyk religijnych.

Sposób realizacji:

1. Dalsze wdrażanie profesjonalnych nowoczesnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w Szkołach Podstawowych i Gimnazjach.
2. Organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych - wychowawczych, przedstawień teatralnych, projektów profilaktycznych, konkursów dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia. Realizacja programów specjalistycznych, całościowych, obejmujących łańcuch działań skierowanych do dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli. (real. Pełn., nauczyciel, policjant realizator, rodzice, dzieci i młodzież).

Przewidywany **efekt działań**: edukacja społeczna, prewencja alkoholowa, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem, nikotyną, narkotykami, propagowanie zdrowego, trzeźwego i mądrego stylu życia.

3. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia, miejsca do uprawiania sportu i zabawy, twórcze zagospodarowywanie czasu wolnego.
3. Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, podczas którego przekazywane są odpowiednie treści z zakresu profilaktyki uzależnień, oraz ukazywane prawidłowe wzorce i zachowania, wskazujące na odpowiednie postawy życiowe, negujące alkohol, narkotyki, przemoc.

-14-

3.2) Finansowanie działalności Świetlic Środowiskowo-Integracyjnych. W każdym sołectwie Gminy Porąbka działa jedna świetlica. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych.

Cele Programowe:

- stworzenie dzieciom i młodzieży miejsca do trzeźwego i zdrowego stylu życia, uprawiania sportu i zabawy,

- stworzenie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji, wspólnoty i wzajemnej pomocy ,
  - kształcenie umiejętności zmniejszania i opanowywania lęku, napięć i agresji,
  - kształcenie umiejętności dobrego komunikowania się i nawiązywania satysfakcjonujących kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi,
  - stymulowanie rozwoju osobistego, wypracowywanie sposobów samorealizacji, zainteresowań, zamiłowań i pasji życiowych.
  - rozwijanie motywacji do nauki, promowanie zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych,
  - integracja dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z rówieśnikami ze środowisk funkcjonujących prawidłowo,
  - właściwe zagospodarowywanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. W świetlicach dzieci mają zapewnioną opiekę, ciekawie wypełniony czas wolny, przez różnego rodzaju zajęcia sportowe, plastyczne, artystyczne, komputerowe, mogą także odrabiać zadania domowe, mając do dyspozycji niezbędne przybory szkolne. Podczas wakacji i ferii zimowych dzieci korzystają również z bogatej oferty wyjazdowej: na baseny, wycieczki krajoznawcze, a także z innych atrakcyjnych propozycji. Organizowane są także imprezy okolicznościowe typu: Dzień Dziecka, Dzień Matki, Andrzejki, Mikołaj, Wigilia itp.
- 3.3) Działalność Świetlic Środowiskowo- Integracyjnych określa Program Pracy Świetlic stanowiący załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3.4) Współpraca z innymi placówkami i organizacjami na terenie Gminy Porąbka, które również dysponują zasobami i możliwościami z zakresu zagospodarowania czasu wolnego, dzieci i młodzieży, głównie młodzieży uczącej się poza gminą i pracującą, poprzez działalność Świetlic przy OSP czy też Parafiach, będzie chętnie gromadzi się młodzież.
- 3.5) Wspieranie działań służących rekreacji i zabawie dzieci młodzieży bez alkoholu.
- 3.6) Organizowanie i dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży Gminy Porąbka, które są elementem oddziaływań profilaktycznych nastawionych na właściwe relacje rówieśnicze, kulturę osobistą, promocję zdrowia, poprzez negowanie wszelkiego rodzaju nieodpowiednich zachowań, nałogów oraz przemocy.

-15-

Przewidywany efekt działań: Zmniejszenie rozmiarów zachowań ryzykownych, patologicznych dzieci i młodzieży w związku z otoczeniem ich opieką, pomocą, wsparciem, edukacją! profilaktyką. Poprawa w funkcjonowaniu dzieci w sferze emocjonalnej, dobrym komunikowaniu, nawiązywaniu kontaktów, kształtowanie zainteresowań, wypełnianie wolnego czasu dzieci i młodzieży zajęciami sportowymi, turystycznymi, twórczymi itp.

Zaangażowanie jak największej większej liczby instytucji, organizacji, w działania na rzecz ograniczenia ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży.

4. Współpraca z Komisariatem Policji w Kobiernicach - z udziałem policjanta prowadzenie zajęć edukacyjnych z zakresu uzależnień, przestępczości, bezpieczeństwa i prawa karnego.

Do kogo skierowane działanie: uczniowie, rodzice, pedagodzy.

Przewidywany efekt działań: edukacja społeczna, prewencja uzależnień, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem, grupami przestępczymi i sektami.

5. Ograniczanie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez młodzież- Gmina Porąbka po raz kolejny będzie włączać się w ogólnokrajowe działania na rzecz ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, oraz nietrzeźwym. W tym celu będziemy prowadzić także własne akcje profilaktyczne, oraz procedury zakupów kontrolowanych. Chcemy również przeprowadzić szkolenia dla sprzedawców alkoholu. **Przewidywany efekt działań:** Profesjonalna edukacja sprzedawców alkoholu, zmniejszenie ilości przypadków sprzedaży alkoholu nieletnim, mniej osób nieletnich nietrzeźwych, mniej osób łamiących prawo.

6. Dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Przewidywany efekt: Dzieci, które będą brały udział w takich programach będą mogły skorzystać z posiłku.

Zad.IV. Wspomaganie Działalności Instytucji, Stowarzyszeń I Osób Fizycznych Służącej Rozwiązywaniu Problemów Alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Współpraca z Instytucjami, Stowarzyszeniami i Osobami Fizycznymi, które służą rozwiązywaniu problemów społecznych, poprzez wymianę informacji, doświadczeń, edukację publiczną, masowe rozpowszechnianie materiałów szkoleniowo- informacyjnych., organizowanie wspólnych imprez mających na celu doinformowanie społeczności lokalnej.

2. W 2006 roku Gmina Porąbka planuje w ramach edukacji publicznej dotrzeć głównie do kobiet w ciąży, gdyż niewiedza związana z piciem alkoholu przez kobiety ciężarne łączy się ze szczególnie tragicznymi konsekwencjami. W rezultacie czego rozwija się płodowy zespół alkoholowy FAS będący najczęstszą przyczyną upośledzenia umysłowego noworodków. Dzieci z FAS mają zmniejszoną sprawność intelektualną, trudności z nauką języka, opóźnienia rozwojowe, zaburzenia zachowania, wolniej rosną, bywają nadpobudliwe, oraz obarczone wadami słuchu

i wzroku, często mają charakterystyczną deformację twarzy. Dlatego tak ważna jest profilaktyka służąca zapobieganiu negatywnym konsekwencjom picia alkoholu przez kobiety w ciąży. **Przewidywany efekt działań:** „Przyszłe Mamy” - będą miały odpowiednią wiedzę dotyczącą skutków picia alkoholu podczas ciąży.

3. Drugim priorytetem Gminy Porąbka na 2006r. jest przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców na drogach. Z danych podanych w diagnozie widzimy, że w skali naszej gminy również z roku na rok obserwujemy wzrost tego jakże niepokojącego i niebezpiecznego zjawiska. Dlatego wspólnie z Komisariatem Policji w Kobiernicach planujemy stałe kontrole trzeźwości kierowców na naszym terenie, oraz ich edukację poprzez materiały profilaktyczne. Kontrole te będą wpisane w harmonogram pracy Policji. Aby zadanie to skutecznie koniecznie jest zakup Alkotestu ze środków samorządu lokalnego. Do kogo skierowane działanie: Społeczność lokalna. **Przewidywany efekt działań:** Edukacja społeczna, prewencja alkoholowa zapobiegająca kontaktom ze środkami zmieniającymi świadomość, oraz zmniejszenie ilości nietrzeźwych osób za kierownicą.
4. Wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich.
5. Współpraca z organizacjami i instytucjami realizującymi programy mające na celu działania profilaktyczne, zapobiegawcze, propagowanie trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży., typu: ZHP. Kluby Sportowe, Towarzystwo Miłośników Ziemi Żywieckiej, Parafiami, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury. Dofinansowywanie na podstawie zgłaszanych projektów - rozpatrywanych na posiedzeniach GKRPA. Do kogo skierowane działanie: dzieci i młodzież z terenu Gminy Porąbka. **Przewidywany efekt działań;** promocja zdrowia i aktywnego wypoczynku, motywacja do twórczego i mądrego spędzania czasu wolnego, stworzenie lokalnej koalicji, na rzecz przeciwdziałania problemom społecznym.

Zad.V. Podejmowanie Interwencji W Związku Z Naruszeniem Zakazu Reklamy, Zakazu Sprzedaży Alkoholu Nieletnim I Nietrzeźwym Orsz Występowanie Przed Sądem W Charakterze Oskarżyciela Publicznego.

Sposób realizacji.

W przypadku stwierdzenia tego rodzaju przestępstwa, przekazanie sprawy Policji, która gromadzi materiał dowodowy w danej sprawie, w następstwie czego sporządzany jest przez radcę prawnego akt oskarżenia. Gmina wówczas występuje w charakterze oskarżyciela publicznego.

Przewidywany efekt działań: sankcje karne dla łamiących prawo.

**Zad.VI. Wspieranie Zatrudnienia Socjalnego Poprzez Organizowanie
I Finansowanie Centrów Integracji Społecznej.**

Ustawa z dnia 13.06.2003r(Dz.U.2003 Nr 122 poz.1143) o zatrudnieniu socjalnym określa zasady zatrudnienia socjalnego i wymienia jako jedną z kategorii: osoby uzależnione od alkoholu po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego. Koszt utrzymania jednej osoby kształtuje się na poziomie około: 20.000 zł. Do tej pory w skali całego kraju powstało niewiele takich instytucji, natomiast jeżeli mieszkańcy naszej gminy zostaną skierowani do Centrum Integracji Społecznej, gmina może podjąć decyzję o współfinansowaniu tej placówki w koniecznym zakresie.

**Zad.VII. Bieżąca Obsługa I Ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki
I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Sposób realizacji:

1. Koordynowanie zadań zawartych w programie przez Pełnomocnika Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Porąbce w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.
- 2.1) Przeprowadzanie rozmów z osobami wnioskowanymi do GKRPA w celu zobowiązania do leczenia przez rodzinę, Policję, GOPS, Prokuraturę, Sądy, Izbę Wytrzeźwieni Lin. Motywowanie do podjęcia leczenia. Do kogo skierowane działanie: Osoby uzależnione i szkodliwie pijące.

Przewidywany efekt działań: zwiększenie osób identyfikujących się z problemem alkoholowym i podejmujących leczenie.

-18-

Czas realizacji: w zależności od ilości zgłaszanych osób, oraz potrzeb w tym zakresie- posiedzenie raz lub dwa razy w miesiącu.

Wykonawcy: członkowie GKRPA przeszkoleni w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy- 5 osób.

Wynagrodzenie Członków GKRPA w Porąbce za posiedzenie:

Przewodniczący GKRPA- 200.00 zł x jedno posiedzenie

Pełnomocnik - 150.00 zł x jedno posiedzenie,

Sekretarz GKRPA-
Członek-

150.00 zł x jedno posiedzenie,
110.00 zł x jedno posiedzenie

- 2.2. Współpraca GKRPA w Porąbce z GOPS, Policją, Izbą Wyrzeźwień w Bielsku- Białej, Kuratorami Sądowymi i innymi instytucjami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz motywowania osób do podjęcia leczenia.
- 2.3. Kierowanie osób z problemem alkoholowym do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia, po uprzednim badaniu przez biegłego w przedmiocie uzależnienia do alkoholu.
- 2.4. Wydawanie pozytywnych opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu, oraz istniejącego limitu zgodnie z obowiązującymi uchwałami rady gminy w tym zakresie, dla organu który wydał zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
- 2.5. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy- Poranka pod kątem przestrzegania zasad zwanych w zezwoleniu na sprzedaż alkoholu, po otrzymaniu stosownego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Poranka.
- 2.6. Tworzenie warunków do bieżącej realizacji Gminnego programu, zakup niezbędnych materiałów, książek, ulotek, programów edukacyjnych w celu wyposażenia szkolnych biblioteczek profilaktycznych, jak i Rodzinnego Punktu Pomocy w Porąbce, zakup niezbędnych urządzeń technicznych do pomieszczeń Punktu i Gminnej Komisji, opłacanie wywiadów środowiskowych przeprowadzanych dla potrzeb Komisji.
- 2.7. Promowanie działalności GKRPA na łamach lokalnej prasy, a także w mediach, branie udziału w lokalnych imprezach trzeźwościowych, jak również współpraca z gminami ościennymi w tej dziedzinie.

3. Kontynuacja szkoleń członków GKRPA w Porąbce, udział w konferencjach, naradach dotyczących problematyki uzależnień, przemocy.
4. Utworzenie rezerwy finansowej na zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji programu.

PRZWODNICZACY RADY
Stanisław Kołodziejczyk